

DR
TV-BYEN
2860 Søborg
Att.: Peter Kyhl

København den 26. april 2006

Klage over skjult reklame for Symantec "Norton Internet Security" på DR1

Thomas Huulbæk Andersen har ved mail af 29. marts 2005 indgivet en klage til Radio- og tv-nævnet over skjult reklame for Symantec – Norton Internet Security - i TV Avisen udsendt på DR1 den 28. marts 2005 kl. 18.30.

Thomas Huulbæk Andersen har anført følgende i klagen:

"...

I indslaget "Fupmails forsøger at lokke kontonumre, pinkoder og kodeord ud af bankkunder" (også kaldet "phishing"), optræder en person fra Symantec som ekspertvidne. I slutningen af indslaget vises et produkt fra Symantec –Norton Internet Security – flere gange, herunder en box med tydeligt produkt-navn og derefter en CD, der lægges i computeren. Og Symantec-eksperten udtaler derefter: "Alle de der svindlende e-mail, de vil blive slettet inden du modtager dem."

Beskrivelse

DR har ved brev af 1. november 2005 tilsendt Radio- og tv-nævnet en vhs-kopi med det indklagede indslag, der blev vist i TV Avisen udsendt på DR1 den 28. marts 2005 kl. 18.30.

Indslaget har en varighed af 2 minutter og 16 sekunder.

Indslaget omhandler såkaldte "fupmails" med tilknyttede "fuphjemmesider", som nyhedsværten oplyser, også er kendt som "Phishing". "Phishing" en metode til at lokke personnumre, kontonumre og kodeord ud af kredit-selskabets kunder. Dette gøres ved at sende fupmails til kunderne under dække af, at der er tale om et sikkerhedstjek. I fupmailen er der

Mediesekretariatet

Vognmagergade 10, 1.
1120 København K

Telefon 3318 6868
Telefax 3318 6869

rtv@mediesekretariatet.dk
www.mediesekretariatet.dk

CVR nr. 11 88 46 52

Bank: Jyske Bank
Reg.nr. 8109
Konto nr. 1002 295

således en henvisning til en fuphjemmside, der er næsten identisk med det rigtige kreditselskabs hjemmeside. Kunderne indtaster derfor i god tro personlige oplysninger.

I indslaget vises et eksempel på en fupmail med en vedhæftet fuphjemmeside af den svenske afdeling af Eurocard. En sikkerhedskonsulent fra Symantec forklarer nærmere om, hvordan svindlerne opererer, og hvad kunderne skal være særligt opmærksomme på for at undgå at blive fuppet. Sikkerhedskonsulenten krediteres kortvarigt to gange ved navn og firmanavn.

Endvidere oplyses det i indslaget, at den norske storbank "DnB NOR" ligeledes har været udsat for et "phishing" angreb. Der vises herefter kortvarige klip af flere danske netbankers hjemmesider.

En speak oplyser, at der i Danmark er tæt på 2,5 mio. netbankkunder, og at der på en travl dag via hjemmecomputerne bliver betalt regninger og overført penge 20 mio. gange. Pengeinstitutterne oplyser samtidig, at danske netbanker er sikre nok.

Herefter udtaler direktøren fra SCD Sparekassernes Datacenter, der leverer it og driver netbanker for 80 danske pengeinstitutter, at det ikke er nemt at bedrage. Endvidere forklarer direktøren, at danske netbankkunder enten har en krypteret nøgle i pc'en eller et nøglekort, hvilket betyder, at eventuelle kriminelle, der har fået fat i brugeradgangskoder, kun kan se oplysninger på konti, men ikke kan overføre penge herfra. Direktøren fra SCD krediteres ligeledes kortvarigt to gange ved navn og firma.

Herefter udtaler en speak:

"Ligesom computere kan beskyttes imod virus, så kan computere også beskyttes imod mails med phishing forsøg."

Sikkerhedskonsulenten fra Symantec følger op på speaken med kommentaren:

"Alle de dér svindlende e-mails de vil blive slettet, inden du modtager dem."

Sikkerhedskonsulenten krediteres på samme måde som tidligere.

Speaken suppleres af en billedside, der varer ca. 6 sekunder, hvor en gul boks påtrykt teksten "Internet Security" med sort tydelig skrift smides på et keyboard. Indholdet pakkes ud af boksen, og en cd, der ligeledes har påtrykt teksten "Internet Security", sættes i en dvd. Handlingsforløbet er filmet på tæt hold. Teksten fremstår derfor tydeligt for seerne. Udover teksten "Internet Security" er navnene "Norton" og "Symantec" ligeledes angivet på boksen og cd'en, dog med en meget mindre tekst, og der sker ikke en særlig eksponering af navnene. Uanset, at navnene ses flere gange i forløbet, er det meget vanskeligt for seeren at nå at opfatte dem.

Hørings svar

DR1 har ved høringssvar af 1. november 2005 anført følgende kommentarer:

"...

Klager har fremført at produktet fra Symantec vises flere gange, "herunder en box med tydeligt produkt-navn". Dette mener DR ikke er korrekt. Produktet vises ikke flere gange, og produktets navn fremstår ikke tydeligt.

Klager fremfører endvidere at "Symantec-eksperten udtaler derefter (efter man har set produktet, red.): "Alle de der svindlende e-mail, de vil blive slettet inden du modtager dem". Det er korrekt at medarbejderen hos Symantec udtaler dette, men det er som opfølgning på, at speaken lige inden fortæller, at lige som kan beskytte sin computer mod virus kan man beskytte sig mod "fishing" – og dertil svarer medarbejderen fra Symantec, at de svindlende e-mails vil blive slettet inden du modtager dem. Dette er ikke omtale af Symantec's produkt.

For at der er tale om skjult reklame fastsætter artikel 1 d i tv direktivet, at der skal være tale om: "mundtlig eller visuel fremhævelse af varer eller tjenesteydelser eller af en vareproducents eller en tjenesteydelsesleverandørs navn, varemærke eller aktiviteter i programmer, når fremhævelsen er tilsigtet fra tv-radiospredningsorganets side i reklameøjemed og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til arten af denne fremhævelse. En fremhævelse anses navnlig for at være tilsigtet, når den foretages mod vederlag eller lignende betaling."

Herudover har Radio- og tv-nævnet i tidligere afgørelser udtalt, at "ved vurderingen af om et program indeholder skjult reklame, tillægges det bl.a. betydning, om der anvendes stærkt rosende eller særlige detaljeret omtale af produkter m.v., om produktet m.v. ved hjælp af kameraføring eksponere-

res stærkt og langvarigt, og om senderforetagendet har modtaget vederlag eller lignende for visning af produkter m.v.”

For god ordens skyld kan DR oplyse, at DR ikke har modtaget vederlag fra Symantec – Norton Internet Security.

DR mener ikke der er tale om skjult reklame for Symantec – Norton Internet Security idet

- *Produktet ikke er blevet fremhævet eller anprist eller særlig eksponeret ved hjælp af kameraføringen.*
- *Produktets navn fremgår ikke tydeligt*
- *Der tales på intet tidspunkt om det konkrete produkt.*
- *Selve produktet ses kun i under 5 sekunder. Hele indslaget varer i 2 min 16 sek.”*

Radio og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, stk. 1, nr. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed jf. lovbekendtgørelse nr. 506 af 10. juni 2004 behandlet sagen på sit møde den 21. april 2006 og skal udtale:

Det indklagede indslag, der blev vist i TV Avisen udsendt på DR1 den 28. marts 2005 kl. 18.30, omhandler fupmails med tilknyttede fuphjemmesider, hvilket kaldes "phishing".

I den forbindelse udtaler en sikkerhedskonsulent fra Symantec sig om problemstillingen, og i løbet af hele indslaget, som varer to minutter og otte sekunder, krediteres pågældende kortvarigt tre gange ved navn og firmanavn.

Sidste del af indslaget handler om, hvordan forbrugerne kan beskytte sig mod at blive udsat for "phishing". Det oplyses ved speak, at computere ligesom de kan beskyttes imod virus også kan beskyttes imod mails med "phishing" forsøg.

Eksperten fra Symantec udtaler, at alle svindlende e-mails vil blive slettet, inden forbrugeren modtager dem.

Samtidig med speaken vises en boks med teksten "Internet Security", der står skrevet med en tydelig sort skrift på en gul baggrund. Boksen indeholder en cd, der ligeledes har påtrykt teksten "Internet Security", som sættes i en dvd. Handlingsforløbet er filmet på tæt hold. Teksten fremstår derfor tydeligt for seerne. Udover teksten "Internet Security" er navnene "Norton"

og "Symantec" ligeledes angivet på boksen og cd'en, dog med en meget mindre tekst, og der sker ikke en særlig eksponering af navnene. Uanset, at navnene ses flere gange i forløbet, er det meget vanskeligt for seeren at nå at opfatte dem.

Klager er af den opfattelse, at der på grund af eksponeringen sidst i indslaget er tale om skjult reklame for Symantec "Norton Internet Security".

DR mener ikke der er tale om skjult reklame for Symantec – Norton Internet Security, idet produktet ikke er blevet fremhævet, anprist eller særlig eksponeret ved hjælp af kameraføringen. Dette understøttes af, at produktets navn ikke fremgår tydeligt. Endvidere lægger DR vægt på, at det konkrete produkt ikke omtales i indslaget, og at selve produktet kun ses i under 5 sekunder.

Reklamer skal klart kunne identificeres som sådanne, således at de i indhold og præsentation adskiller sig fra ordinære programmer jf. § 72 i lov bekendtgørelse nr. 506 af 10. juni 2004 om radio- og fjernsynsvirksomhed og § 3, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 194 af 20. marts 2003 om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn. Reklamer i fjernsyn må kun sendes i blokke, som skal placeres mellem programmerne, jf. reklamebekendtgørelsens § 4, stk. 1, 1. pkt. og radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Tv-reklamer, der udsendes i strid med reglerne, er såkaldt skjult reklame.

Ifølge direktiv 89/552 EØF, artikel 1 d, der definitionen på skjult reklame:

"mundtlig eller visuel fremhævelse af varer eller tjenesteydelser eller af en vareproducentens eller en tjenesteydelsesleverandørs navn, varemærke eller aktiviteter i programmer, når fremhævelsen er tilsigtet fra tv-radiospredningsorganets side i reklame-øjemed og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til arten af denne fremhævelse. En fremhævelse anses navnlig for at være tilsigtet, når den foretages mod vederlag eller lignende betaling."

Der er altså tre kumulative betingelser, der skal være opfyldt: Fremhævelsen skal være tilsigtet fra tv-radiospredningsorganets side, den skal være i reklame-øjemed og den vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til arten af denne fremhævelse.

Da skjult reklame er tilsigtet, kan det i praksis være ret vanskeligt at skelne mellem skjult reklame og lovlige henvisninger til varer m.v. Kommissionen har derfor i sin fortolkningsmeddelelse om visse aspekter ved be-

stemmelserne i direktivet om "Fjernsyn uden grænser" i forbindelse med tv-reklamer (2004/c 102/02), bestemt, at det er berettiget at anvende kriteriet "uberettiget fremhævelse" af varer eller en virksomheds varemærke eller navn m.v. Det urimelige kan bl.a. ligge i, at den pågældende vare fremhæves på en særlig måde. I den forbindelse skal der tages hensyn til det redaktionelle indhold i udsendelser, disse elementer indsættes i. Hvis en vare fx fremhæves uden berettigelse i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold eller på grund af en påvirkning, som det redaktionelle indhold er blevet udsat for i kommercielt øjemed, tyder det på, at der foreligger skjult reklame.

Symantec er en international virksomhed, som leverer løsninger, der hjælper personer og virksomheder med at øge sikkerheden af deres data. Symantec har udviklet produktet "Norton Internet Security", som bl.a. er designet til at filtrere phishing-e-mails og spam fra.

Radio- og tv-nævnet finder det derfor naturligt, at sikkerhedskonsulenten fra Symantec udtaler sig om problemstillingen om "phishing". Han bliver som ovenfor nævnt krediteret i alt tre gange ved navn og firmanavn. Da krediteringerne er kortvarige og neutrale og har samme udformning, som krediteringen af direktøren fra SCD, sammenholdt med at der er tale om en brugbar oplysning for seerne, som ikke virker unaturlig og kommerciel i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold, mener Nævnet ikke, at der er tale om skjult reklame.

For så vidt angår sidste del af indslaget, hvor produktnavnet "Internet Security" tydeligt vises flere gange på skærmen, er Nævnet af den opfattelse, at der er sket en fremhævelse af produktnavnet, selvom produktnavnet ikke verbalt omtales i indslaget. Da indslaget netop handler om, hvordan forbrugerne kan beskytte deres computere mod "phishing", finder Nævnet imidlertid, at fremhævelsen er berettiget i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold. Nævnet finder endvidere ikke, at indslaget på noget måde giver indtryk af, at "Norton Internet Security" er det eneste produkt på markedet, der kan beskytte mod "phishing".

Sikkerhedskonsulentens kommentar om, at alle svindlende e-mails vil blive slettet, inden forbrugeren modtager dem, henviser efter Nævnets opfattelse til Symantec produktet, som samtidig vises på skærmen. Da konsulenten ikke konkret omtaler produktet, finder Nævnet ikke, at udtalelsen i sig selv er skjult reklame. Spørgsmålet er imidlertid om udtalelsen sammenholdt med billedsiden kan anses som skjult reklame. Det er Nævnets opfattelse, at udtalelsen er af generel karakter, og at fremhævelsen af produkt-

navnet på billedsiden som før nævnt ikke er uberettiget. Nævnet finder derfor heller ikke, at kombinationen af billede og lyd kan understøtte en påstand om skjult reklame.

Navnene "Norton" og "Symantec" er ligeledes angivet på boksen og cd'en. Navnene er angivet med lille og utydelig skrift, og der sker ikke en særlig eksponering af navnene. Selvom navnene bliver vist flere gange i forløbet, er det vanskeligt for seeren, at nå at opfatte dem. På baggrund heraf finder Nævnet ikke, at der er sket en fremhævelse af disse navne, hvorfor der heller ikke i dette tilfælde er tale om skjult reklame for virksomheden Symantec eller produktet "Norton".

På baggrund heraf træffer Radio- og tv-nævnet følgende

AFGØRELSE:

I indslaget om "phishing" i TV Avisen udsendt på DR1 den 28. marts 2005 kl. 18.30 er der ikke tale om skjult reklame for Symantec "Norton Internet Security" i strid med § 72, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.

Christian Scherfig
formand

/Christina Sigvardt
nævnsssekretær